

CASPER VAN KOPPENHAGEN

**IK HAD JE
GEDACHT
MIJN KIND**

CASPER VAN KOPPENHAGEN

**IK HAD JE
GEDACHT
MIJN KIND**

Klapwijk & Keijsers Uitgevers | Amersfoort

Eerste druk: september 2015
Copyright © 2015 Klapwijk & Keijsers Uitgevers /
Casper van Koppenhagen / Laura Soudijn

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar
gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere
wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Foto cover:
Kees van Koppenhagen

Foto achterkant:
Marieke Bosgoed Fotografie, www.mariekebosgoed.com

Omslagontwerp en vormgeving:
Zinnenprikkelend, Amersfoort
www.zinnenprikkelend.com

Redactie:
Diederik Samwel / Gerard Keijsers

Uitgever:
Klapwijk & Keijsers Uitgevers, Amersfoort
www.klapwijkkenkeijsers.nl

ISBN 9789490217655

*Voor Lennard en Simon
Even
Maar voor altijd bestaan*

Voorwoord

Dit boek is een ode aan Lennard, aan Simon en aan de liefde. Onze liefde. Voor elkaar en voor het leven.

Ooit begon het als uitlaatklep, in het ziekenhuis en daarna thuis. Vanwege mijn rugklachten schreef ik staand, op de commode die mijn vader voor Lennard had gemaakt. Al gauw groeide de behoefte om dat wat ik schreef te delen met mijn familie en vrienden. En met professionals uit de zorg. Maar vooral met mensen die soortgelijke ervaringen hebben doorstaan, of daar nog middenin zitten.

Therapeutisch heeft dit manuscript zijn waarde allang bewezen. Niet alleen tijdens het schrijven in moeilijke periodes, maar ook daarna, bij het herlezen en redigeren van de tekst. Ik heb de verwerking en acceptatie van mijn verdriet op meerdere manieren onderzocht, maar het schrijven was altijd een optie: direct en haast automatisch.

Daarnaast ondervond ik in de periode van ons verdriet en lang daarna veel steun aan verhalen over soortgelijke situaties. Maar ingewikkeld blijft het. Hoe relateer je het allemaal? Hoe moet je omgaan met depressieve gevoelens, met elkaar en met de verschillende fases in het rouwproces? Laura en ik gingen daarin soms gelijk op, maar vaak ook helemaal niet.

En hoe moet je omgaan met je omgeving? Het empathisch vermogen van de mensen wisselt nogal, weet ik inmiddels uit ervaring. De wereld raast door en staat niet stil bij mijn en ons verdriet. Door erover te lezen vond ik steun en

houvast voor de dag van vandaag, maar ook die van morgen. Soms bracht het een heel groot goed: nieuw inzicht. Bij het schrijven gebeurde dat eigenlijk nog vaker.

Een tijd heeft dit manuscript als een klein bommetje onder onze relatie gelegen. Dat lag voor een groot deel aan mijn onbegrip over de ogenschijnlijke onwil van Laura om mijn manuscript nou eens door te lezen en waar nodig aan te vullen. Pas in 2014 begreep ik waarom Laura dat niet deed. Het was niet omdat ze het niet wilde; het lukte haar eenvoudig niet. Pas toen Laura mij *haar* dagboek liet lezen, begreep ik wat haar al die jaren had tegengehouden. Het verdriet en de pijn van de vrouw waar ik zielsveel van houd, greep me bij de keel toen ik haar verhaal las. Een vreemde en met terugwerkende kracht verpletterende gewaarwording, want ik was er zelf bij, dacht ik. Toch, in nuances is haar verhaal niet mijn verhaal.

Daarna legden we onze verhalen naast elkaar: mijn manuscript naast de aantekeningen uit Laura's dagboek. We hebben elkaars pijn gezien en elkaars verdriet gelezen. En met Laura's ervaringen ligt er een veel completer boek dan ik ooit zou kunnen schrijven. Mijn pijn is jouw pijn; maar niet altijd en overal.

Nu in 2015, elf jaar na het overlijden van Lennard, tien jaar na het verlies van Simon en zeven jaar na het afscheid van onze kinders, likken we nog met grote regelmaat onze wonden. Of die uiteindelijk zijn geheeld? Soms vertonen ze een korstje en voor je het weet is dat korstje opengekrabd. Soms beginnen ze op totaal onverwachte plaatsen en momenten weer te bloeden.

De stilte in ons leven is met regelmaat oorverdovend. Aan ons de taak die stilte te omarmen en jullie, Lennard en Simon, daar in te blijven vinden.

Samen staan we nog fier overeind bij het uitkomen van dit boek. We leven ons leven met passie en vrolijkheid, hebben een rijke sociale kring om ons heen, inclusief vele kinderen. We hebben zinvulling verkregen in ons werk en door te zijn wie we zijn. Laura en ik leven samen, dat vooral. En daar is niets vanzelfsprekends aan.

Lennard Floris van Koppenhagen

2 september 2004

Ik snel door de hoofdingang van het St. Radboud ziekenhuis naar buiten. Tranen schieten in mijn ogen; dat moet het felle zonlicht zijn. Meteen daaroverheen de hitte, een dreun van jewelste; vol in m'n gezicht.

Precies acht dagen geleden was ik voor het laatst buiten. Toen regende het en was het herfstig koud. Vandaag is het zomers warm. Het zweet breekt me uit in die veel te warme kleding. Het liefst zou ik ervandoor gaan. Weg van het ziekenhuis. Weg van al die witte jassen. De wijde wereld in. Wie zijn al die mensen die maar doen of het de normaalste dag van het jaar is? Wie zijn al die mensen die op weg zijn naar hun werk, het winkelcentrum of hun familie? Hallo, hallo daar? Weten jullie wel wat wij hebben moeten doorstaan? Weten jullie wel wat ik net heb gedaan? Twee uur geleden heb ik mijn zoon, Lennard Floris van Koppenhagen, gewassen en aangekleed. En hij is dood.

Uit het niets begin ik te rennen. Steeds harder. Ik knal van binnen uit elkaar en schreeuw hard zijn naam.

'Lennard, Lennard!'

Twee spelende jongens kijken om. Ik schrik van mezelf, maar blijf rennen. Ik lijk wel gek. Nee, ik ben gewoon gek. Gek van verdriet.

Mijn vader heeft onze auto voor het huis van vrienden gezet, dicht bij het ziekenhuis. Ik vertraag mijn pas en loop langs het huis van onze vrienden en kijk naar binnen. Gelukkig,

niemand thuis. Die zijn aan het werk. In het St. Radboud, ook toevallig. Ik weet dat ze veel aan ons gedacht hebben, maar dat hun leven ook gewoon doorgaat. Ik zou het niet aankunnen om ze nu te zien. Denk ik. Maar ja, de grenzen van wat ik dacht aan te kunnen zijn deze week behoorlijk opgerekt. Half huilend stap ik in de auto. Mijn vingers trillen en met de grootste moeite krijg ik het sleuteltje in het contact.

Is het eigenlijk wel verantwoord om nu achter het stuur te kruipen? Ik denk het niet, maar doe het toch. Ik wil dit zelf oplossen. We hebben al zoveel uit handen gegeven. Ik parkeer de auto voor de hoofdingang en loop het ziekenhuis binnen. De houten olifant in de grote hal kijkt me indringend aan. Blijft raar, een stapeltje houten plankjes die je de weg wijzen in dit medische doolhof. Dank je vriend, wapper jij nog maar eens met die grote oren van je. Blaas nog één keer met je slurf.

Ik sla linksaf de lange gang in. Die verschrikkelijk lange, donkere en trieste gang. Overal mensen, patiënten, bezoekers, verpleegkundigen. Stuk voor stuk op weg naar dokters of afdelingen. Niemand komt hier voor zijn lol. Maar zien ze mijn pijn? Voelen ze mijn verdriet? Ik wil hier weg. En toch wil ik blijven.

Vanochtend hebben we ons eerst zelf gedoucht en aangekleed. Daarna was Lennard aan de beurt. Samen met zuster Sireen konden we hem in een speciaal kamertje wassen en aankleden. We hebben de dag ervoor speciale kleertjes laten meebrengen door mijn schoonmoeder. Zijn mooiste shirtje en zijn mooiste broekje. Hadden we samen uitgezocht voor zijn geboortedag. Lau kan het niet aan om Lennard te wassen. Ik wel. Geholpen door zuster Sireen was ik hem. Ik

ben murw geslagen, schakel over op de automatische piloot, die lang niet zo automatisch is en moeizaam navigeert. Maar ik doe het wel en dat voelt goed. Hij verdient het. We wassen hem schoon, van top tot teen.

Hoe anders is het dan je verwacht? Ik lig niet te schreeuwen op bed of dingen stuk te slaan. Ik loop niet als een zombie door het ziekenhuis te dolen. Ik lig niet roerloos op de grond te huilen. Nee, ik doe gewoon wat ik moet doen. Mijn zoon verzorgen tot het einde. We wegen en meten hem. Normale afmetingen. Maar wat is normaal? Lennard is eigenlijk heel normaal. Hij ligt er in elk geval heel normaal bij. Behalve dan dat hij niet beweegt.

Als we hem hebben aangekleed maken we nog wat foto's van hem in onze armen. Dan komt het moment dat we hem echt achter moeten laten. Voor de obductie, omdat we graag duidelijkheid over het syndroom krijgen. Niet voor Lennard; hem kunnen we niet meer helpen. Hij heeft er niets meer aan, maar zijn broertje of zijn zusje misschien wel. Want we willen graag door; zo zitten we nu eenmaal in elkaar. Liever vandaag nog dan morgen.

Maar eerst moeten we hier weg. We groeten de olifant in de hal. Het verhaaltje is uit.

LAURA

Cas heeft Lennard gewogen, gemeten en gewassen. Met zuster Sireen heeft hij hand- en voetafdrukjes van Lennard gemaakt. Daarna hebben ze zijn lijfje helemaal ingesmeerd met Zwitsal, hem een luier omgedaan en aangekleed. Ik heb Lennard nog een hele tijd vastgehouden. Dat had van mij veel langer mogen duren. Cas heeft hem ook nog een tijdje in zijn armen gehad. Fantastisch om te zien; de twee mooiste mannen van de wereld. Daarna hebben we onze zoon in een mandje gelegd.

Onze spulletjes zijn gepakt. Raar om onze kamer te verlaten: het voelt zo dubbel. Maar er zit niets anders op: we gaan naar huis.

We moeten afscheid nemen van het ziekenhuis, ons baken van de laatste week. Afscheid van ons kamertje op de zevende verdieping, afdeling verloskunde. Gelukkig heeft zuster Saskia dienst; de liefste van allemaal. Ze vindt ons geweldig dapper en geeft complimenten. Bij de deur draaien we ons nog een keer om. ‘Dag kamer’, mompelt Lau. Zuster Saskia gaat ons voor naar buiten, ik duw Laura er in haar rolstoel achteraan. Saskia pakt ons één voor één stevig vast en zegt nog een paar bemoedigende woorden. Terwijl ik gas geef, zie ik hoe ze een zakdoekje pakt.

Thuis

In een verzenkende stilte rijden we naar ons huis in Arnhem. Geen idee of ik eigenlijk wel een stuur in handen heb, het gaspedaal weet te vinden, op het verkeer let en de juiste afslagen neem, maar we komen er. Onderweg zeggen we niet veel. Volgens mij zeggen we zelfs geen woord. Terwijl we elkaar de hele week zoveel te vertellen hadden.

Het einde van een achtbaan. De riemen gaan los en we schudden verdoofd ons hoofd. Het is over. Het huis wacht op Lennard. Het huis is klaar. De kamer op orde. De bloemen vers. De kleren fris. Alles gereed voor een baby. Alles gereed voor Lennard. Hier waren we vorige week nog zonder zorgen. Ja, zorgen over hoe het zou gaan. Of we die verantwoordelijkheid wel aan zouden kunnen. Nu staan we met lege handen.

Verdoofd lopen we door de straat. Buiten werken bouwvakkers gewoon door. Logisch, de bouw moet af. Het huis in, de trap naar boven. De stilte zwelt aan. Er liggen stapels kaarten, er staan bloemen van vrienden en familie, ik zie kleine cadeautjes. We maken er een paar open. Een kleurig fleecedeckentje van een vriendin, zo bijzonder. We gaan op bed liggen en vallen onder het dekkentje huilend in slaap. Als ik wakker word is er weer dat onrustige, onzekere gevoel. Was het toch een droom? Lau ligt naast me en ik zie haar platte buik.

Hoe kan ik iemand die hier nooit was toch missen? Hoe kan iemand die hier nooit was toch aanwezig zijn? Je liep hier nooit rond, je kraaide niet, zette geen stapjes, viel je

hier geen buil. En toch: je was hier, je hoort hier. Niet in dat kille, steriele ziekenhuis, maar hier bij ons in het warme en gespreide bedje. Hier had je groot moeten worden en uit je wiegje moeten groeien.

De moeders hebben het huis opgeruimd. Brood in de broodtrommel, melk in de koelkast. Vorige week zat ik hier nog met een kop thee. Vol in het leven, gepassioneerd, energiek, in blijde verwachting.

Die ene week met Lennard, daar moeten we het mee doen. Een levenslange week.

LAURA

Thuis voelt het raar zonder Lennard. Het huis ademt hem terwijl hij er zelf niet is. Ik kan mijn draai niet vinden, alleen in bed voel ik me op mijn gemak. Veilig.

We zijn uit het ziekenhuis weggerukt en thuis neergekwakt. Ons lekkere huisje dat niks met Lennard te maken heeft. Alsof het allemaal een droom is geweest. Het zal de vermoeidheid zijn. We laten pizza komen, maar ik krijg geen hap door mijn keel. Om half tien geeft Cas mij een pilletje en vallen we in slaap. Om drie uur heb ik er nog een nodig. Daarna tot acht uur geslapen, heerlijk.

Ik had je gedacht
mijn kind
Zo mooi
Zo lief
Zo prachtig
Zo van ons zou je zijn

Sil van Oort

Mijn pieper gaat. Het is een buitenlijn: Lau.

'Ja, met mij: ik ga nu naar het ziekenhuis, nog even een check-up.'

'Hoezo, check-up?'

'Nou, ik voelde hem vandaag wat minder en dan zijn ze heel secuur.'

“Ik had je gedacht mijn kind” is het verhaal van de jonge vader Casper die binnen een jaar zijn zoons Lennard en Simon verliest. In beide gevallen kort na hun geboorte. Er volgt een periode van diepe rouw, waarna Casper en zijn vrouw Laura opnieuw zwanger proberen te worden. Zonder succes. Na een lange overlevingstocht besluiten ze uiteindelijk samen verder te gaan.

Direct en zonder zichzelf te ontzien beschrijft Casper van Koppenhagen wat hij meemaakte. Zijn relaas wordt aangevuld met fragmenten uit het dagboek van zijn vrouw Laura Soudijn. Dit ontwapenend eerlijke en ontroerende boek gaat over ontreddering en kwetsbaarheid, over liefde en levenskracht.

Casper van Koppenhagen is revalidatiearts. In 2006 schreef hij de voetbalthriller “Bram Breedveld, spits van Oranje”. Laura Soudijn is zelfstandig trainer en coach in teamontwikkeling en persoonlijke begeleiding.

9 789490 217655 >